

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania

z przedmiotu podstawy rachunkowości kl. II

1. STRUKTURA I ZASADY RACHUNKOWOSCI

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- samodzielnie rozwiązać zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady rachunkowości
- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- posługiwać się informacjami dotyczącymi zasad rachunkowości
- rozwiązać przykłady dotyczące zasady współmierności i ostrożnej wyceny
- podać przykłady odbiorców i użytkowników informacji finansowej, z podziałem na użytkowników wewnętrznych i zewnętrznych
- podać i opisać cechy rachunkowości finansowej
- określić kto pełni funkcję kierownika w poszczególnych rodzajach jednostek
- uzasadnić powiązanie rachunkowości z działalnością gospodarczą
- omówić podmioty i przedmiot rachunkowości poparte przykładami z życia gospodarczego
- określić wzajemne powiązania między rachunkowością finansową i zarządczą
- określić i scharakteryzować funkcje rachunkowości z podaniem przykładów
- dokładnie scharakteryzować elementy ksiąg rachunkowych
- opisać, kiedy otwiera się i zamyka księgi rachunkowe

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- rozróżnić i scharakteryzować cechy i znaczenie rachunkowości
- omówić podmioty i przedmiot rachunkowości
- scharakteryzować rachunkowość finansową i zarządczą
- określić i scharakteryzować funkcje rachunkowości

- scharakteryzować elementy ksiąg rachunkowych
 - opisać, kiedy otwiera się i zamyka księgi rachunkowe
- **Ocena dostateczna:**
 - Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą
- Uczeń potrafi:
- podać cechy i zdefiniować pojęcie rachunkowości
 - wymienić podmioty i przedmiot rachunkowości
 - wymienić elementy struktury rachunkowości
 - wymienić funkcje rachunkowości i scharakteryzować wybraną
 - wymienić elementy ksiąg rachunkowych oraz terminy otwarcia i zamknięcia ksiąg
- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

 - podać niektóre cechy rachunkowości
 - wymienić wybiórczo niektóre podmiot i przedmiot rachunkowości
 - wymienić elementy struktury rachunkowości
 - wymienić funkcje rachunkowości
 - wybiórczo wymienić elementy ksiąg rachunkowych oraz niektóre sytuacje wymuszające otwarcie lub zamknięcie ksiąg rachunkowych

2. BILANS. OPERACJE GOSPODARCZE.

- **Ocena celująca:**
 - Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

 - samodzielnie rozwiązać zadania problemowe w ramach treści programowych działu i zasady rachunkowości
 - wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
 - formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej
 - szczegółowo opisać zawartość zakładowego planu kont , odwołując się do zapisów prawnych i ich interpretacji,
 - wymienić zawartość poszczególnych zespołów kont w ZPK oraz ich nazwy i oznaczenia liczbowe
 - określić szczegółowe zapisy prawne dotyczące organizacji rachunkowości w jednostce
 - na podstawie danych z bilansu określać rodzaj działalności oraz formę prawną jednostki
 - prawidłowo interpretować treść ekonomiczną sald końcowych kont

- uzasadnić konieczność sporządzania zestawienia obrotów i sald
- sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie zaistniałych zmian w składnikach bilansu

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- posługiwać się informacjami dotyczącymi aktywów i pasywów oraz ich szczegółowej klasyfikacji
- rozróżnić kapitały (fundusze) własne w zależności od formy organizacyjno-prawnej
- określać wpływ poszczególnych operacji gospodarczych na sumę bilansową aktywów i pasywów
- rozpoznać typy operacji bilansowych
- określa wpływ operacji gospodarczych na składniki bilansu i sumę bilansową

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- wymienić funkcje zakładowego planu kont
- klasyfikować aktywa i pasywa
- określić i opisać podstawowe dokumenty potwierdzające operacje oraz jakie muszą zawierać elementy zgodnie z zapisami UoR
- podać przykłady operacji bilansowych, które wpływają w określony sposób na składniki majątku
- rozpoznać operacje bilansowe
- określać wpływ operacji gospodarczych na składniki bilansu

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- Zdefiniować budowę zakładowego planu kont.
- dokonać klasyfikacji aktywów obrotowych i trwałych oraz zastosować zdobytą wiedzę w zadaniach praktycznych
- dokonać klasyfikacji kapitałów własnych i obcych oraz potrafi zastosować zdobytą wiedzę w zadaniach praktycznych
- zdefiniować pojęcie operacji bilansowej i wynikowej
- określać wpływ poszczególnych typów operacji bilansowych na składniki majątku
- definiować dokumenty potwierdzające operacje gospodarcze w przedsiębiorstwie
- definiować budowę uproszczoną bilansu
- zdefiniować pojęcie operacji gospodarczej
- określić podstawowe cechy operacji gospodarczej
- wymieniać typy operacji gospodarczych

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- zdefiniować podstawowe pojęcia (plan kont, bilans, rok obrotowy,)
- zdefiniować jednostki, które są zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych
- zdefiniować i wymienić typy jednostek
- podać definicję aktywów i pasywów
- dokonać podziału aktywów i pasywów ze względu na rolę jaką pełnią w procesie gospodarczym (aktywa trwałe, obrotowe, kapitał własny i kapitały obce)
- zdefiniować podstawowe pojęcia dotyczące rachunkowości (plan kont, bilans, księgi główne i pomocnicze, należności, zobowiązania itp.)
- podać proste przykłady składników majątku i źródeł jego finansowania
- zdefiniować jakie elementy musi zawierać bilans zgodnie z zapisami UoR
- definiować pojęcie sumy bilansowej oraz określić jej wartość
- zdefiniować podstawowe zasady dotyczące sporządzania bilansu (zasada równowagi bilansowej)
- zdefiniować pojęcie operacji gospodarczej i zdarzenia gospodarczego oraz podać ich definicję
- wymienić typy operacji gospodarczych

3. KONTA KSIĘGOWE.

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wyjaśnić sensowność zastosowania konkretnego rodzaju storna na koncie księgowym
- interpretować znaczenie kont pomocniczych
- biegle interpretować operacje gospodarcze
- systematycznie wzbogacać swoją wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji
- biegle rozwiązywać całościowe przykłady eksponujące współzależności poszczególnych zagadnień rachunkowości finansowej i zarządczej
- analizować i interpretować zapisy księgowe
- orientować się w zakresie rozwiązań wynikających z odpowiednich regulacji prawnych dotyczących rachunkowości

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- dokonać wyboru rodzaju storna w zależności od rodzaju konta i rodzaju błędu

- stosować w praktyce zasady dotyczące podziału kont, w szczególności sumy - samodzielnie podaje treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych,
- rozwiązać zadania z treścią i problemowe oraz dokonać interpretacji wyników
- stosować różne rodzaje storna uzasadniając każdy przypadek
- wyceniać na podstawie zapisów na kontach zasoby majątkowe

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- podać celowość podziału kont
- dokonać samodzielnie podziału konta
- podać treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych
- dostosować plan kont do działalności gospodarczej

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- Zdefiniować zasady dotyczące funkcjonowania kont
- określić stronę salda początkowego dla kont aktywnych i pasywnych
- prawidłowo określać stronę księgowania operacji gospodarczych na kontach aktywnych i pasywnych
- zdefiniować sposoby podziału kont księgowych (rozumie pojęcie konta syntetycznego i analitycznego)
- interpretować salda kont

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- zdefiniować budowę konta „teowego” oraz jego ogólną charakterystykę
- zdefiniować pojęcie salda początkowego i końcowego
- rozróżniać dwa typy podziału kont bilansowych i wynikowych
- określać zasady obiegu dokumentów w przedsiębiorstwie
- wymieniać metody poprawiania błędów księgowych
- rozróżniać storno czarne i czerwone

4. DOKUMENTACJA KSIĘGOWA.

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wskazać odpowiednie dokumenty będące podstawą ewidencji operacji na kontach

- wskazać okresy przechowywania dokumentacji księgowej według przepisów prawa bilansowego i podatkowego
 - wskazać odpowiednie przepisy mówiące o kategorii archiwalnej konkretnych dokumentów
 - analizować dowody księgowe oceniając ich wpływ na działalność jednostki gospodarczej
- **ocena bardzo dobra:**
 - uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- rozpoznaje dowody księgowe: własne i obce, zewnętrzne i wewnętrzne, pierwotne i wtórne, ścisłego zarachowania
 - rozpoznać dowody księgowe według rodzaju dokumentowanego zdarzenia, np. dowody obrotu pieniężnego, rozrachunków, magazynowe, stanu i ruchu środków trwałych
 - przeprowadzać kontrolę formalno-rachunkową dowodów księgowych
 - wskazywać dokumentację księgową archiwalną i niearchiwalną
 - kwalifikować dokumenty księgowe do kategorii archiwalnej
 - zastosować zasady oznaczania zbiorów archiwalnych przy archiwizacji dokumentacji księgowej ustalić termin graniczny przechowywania archiwalnej dokumentacji księgowej
- **ocena dobra:**
 - uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną
- Uczeń potrafi:
- rozróżniać dokument i dowód księgowy
 - klasyfikować dowody księgowe według różnych kryteriów i podziałów, np. wystawcy dowodu, funkcji dowodu, sposobu ewidencji, rodzaju operacji gospodarczej
 - wskazać elementy dowodu księgowego zgodne z ustawą o rachunkowości
 - określać wymagania formalne dowodów księgowych w zależności od ich rodzajów, typów
 - rozróżniać rodzaje kontroli dowodów księgowych merytoryczną, formalną i rachunkową
 - wskazać komórki organizacyjne upoważnione do przeprowadzania poszczególnych rodzajów kontroli dowodów księgowych
 - rozróżniać zadania kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej
 - rozpoznać pojęcia i scharakteryzować zagadnienia z zakresu przechowywania danych, np. archiwizacja, zbiór archiwalny, archiwum, baza danych
 - rozpoznać kategorie archiwalne dokumentacji księgowej na konkretnych przykładach
 - wskazać sposoby porządkowania i kwalifikowania dokumentacji księgowej przeznaczonej do przekazania do archiwum zakładowego
 - omawiać sposoby oznaczania zbiorów archiwalnych dokumentacji księgowej
 - wyjaśnia zasady udostępniania zbiorów archiwalnych dokumentacji księgowej osobom trzecim wyjaśnia sposób
- **Ocena dostateczna:**
 - Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- zdefiniować pojęcie dokumentu i dowodu księgowego
- klasyfikować dowody księgowe według różnych kryteriów
- wskazać elementy dowodu księgowego zgodne z ustawą o rachunkowości
- określać wymagania formalne dowodów księgowych w zależności od ich rodzajów
- rozróżniać rodzaje kontroli dowodów księgowych
- wskazać komórki organizacyjne upoważnione do przeprowadzania poszczególnych rodzajów kontroli dowodów księgowych
- określać zadania kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej
- rozpoznać pojęcia z zakresu przechowywania danych, np. archiwizacja, zbiór archiwalny, archiwum, baza danych
- rozróżniać archiwa
- rozpoznać kategorie archiwalne dokumentacji księgowej
- wskazać sposoby porządkowania i kwalifikowania dokumentacji księgowej przeznaczonej do przekazania do archiwum zakładowego
- omawiać sposoby oznaczania zbiorów archiwalnych dokumentacji księgowej
- wyjaśniać zasady udostępniania zbiorów archiwalnych dokumentacji księgowej osobom trzecim
- wyjaśniać sposób postępowania z dokumentacją archiwalną księgową po upływie terminu przedawnienia
- wskazać kategorie archiwalne dokumentacji księgowej

• **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- definiuje pojęcie dokumentu
- definiować pojęcie dowodu księgowego
- klasyfikować dowody księgowe
- wskazać podstawowe elementy dowodu księgowego
- charakteryzować wymagania formalne dowodów księgowych
- wymienić komórki upoważnione do kontroli poszczególnych dowodów księgowych
- wymienić rodzaje kontroli dowodów
- charakteryzować archiwa
- rozpoznać pojęcia z zakresu przechowywania danych, np. archiwizacja, zbiór archiwalny, archiwum, baza danych
- rozróżniać archiwa
- rozpoznać kategorie archiwalne
- opisać sposoby porządkowania i kwalifikowania dokumentacji księgowej przeznaczonej do przekazania do archiwum zakładowego
- omawiać oznaczanie zbiorów archiwalnych dokumentacji księgowej
- definiować zasady udostępniania zbiorów archiwalnych dokumentacji księgowej osobom trzecim

5. PRZYCHODY I KOSZTY. KONTA WYNIKOWE.

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- sprawnie posługiwać się terminologią związaną z funkcjonowaniem kont przychodowych i kosztowych
- scharakteryzować poszczególne koszty układu rodzajowego
- definiować podatek VAT należny i naliczony
- definiować cenę sprzedaży, marżę, zysk
- interpretować wynik ze sprzedaży

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- charakteryzować konta wynikowe
- wymieniać i ogólnie charakteryzować poszczególne koszty układu rodzajowego

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- definiować funkcjonowanie kont wynikowych
- wymieniać koszty układu rodzajowego
- definiować elementy faktury zakupu i sprzedaży

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- wymieniać przychody i koszty podmiotu gospodarczego
- definiować koszty i przychody z wykorzystaniem podpowiedzi nauczyciela
- definiować elementy faktury zakupu i sprzedaży z wykorzystaniem [podpowiedzi nauczyciela]

KLASA III

1. WYNIK FINANSOWY

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- poprawnie posługiwać się terminologią związaną z wynikiem finansowym
- definiować wynik finansowy różnymi metodami
- określić zasadę przeniesień rocznych
- zinterpretować wynik finansowy oraz powiązać go z bilansem końcowym

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- posługiwać się terminologią związaną z wynikiem finansowym
- wskazać zależności między poszczególnymi wielkościami wynikowymi

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- posługiwać się terminologią związaną z wynikiem finansowym z wykorzystaniem odpowiedzi nauczyciela
- rozróżniać typowe operacje gospodarcze na kontach wynikowych

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- zdefiniować pojęcie wyniku finansowego i określić czynniki kształtujące wynik finansowy
- omówić metody sporządzania wyniku finansowego
- zdefiniować typowe przeksięgowania związane z ustaleniem wyniku finansowego z wykorzystaniem wskazówek nauczyciela

2. ROZLICZENIA PIENIĘŻNE

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- sprawnie definiować dowody księgowe związane z obrotem gotówkowym i bezgotówkowym (KP, KW, RK, wniosek o zaliczkę, i rozliczenie, polecenie wyjazdu służbowego i jego rozliczenie, czek, weksel)
- interpretować zapisy w dowodach księgowych i odczytywać treść operacji gospodarczych
- interpretować zapisy na kontach księgowych dotyczących obrotu pieniężnego i określać ich wpływ na bilans i wynik finansowy

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- charakteryzować formy rozliczeń pieniężnych
- analizować i odczytywać treść operacji gospodarczych
- definiować operacje gospodarcze dotyczące obrotu gotówkowego i bezgotówkowego z niewielkimi błędami
- dokonywać interpretacji zapisów księgowych

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- wymieniać formy obrotu gotówkowego i bezgotówkowego
- prawidłowo definiować większość dowodów księgowych
- odczytywać i interpretować większość operacji gospodarczych dotyczących rozliczeń pieniężnych

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- wymieniać podstawowe dowody księgowe dotyczące obrotu pieniężnego

- rozróżniać podstawowe operacje gospodarcze korzystając często ze wskazówek nauczyciela

3. ROZRACHUNKI

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- sprawnie definiować dowody księgowe związane z obrotem gotówkowym i bezgotówkowym (KP, KW, RK, wniosek o zaliczkę, i rozliczenie, polecenie wyjazdu służbowego i jego rozliczenie, czek, weksel)
- interpretować zapisy w dowodach księgowych i odczytywać treść operacji gospodarczych
- interpretować zapisy na kontach księgowych dotyczących obrotu pieniężnego i określać ich wpływ na bilans i wynik finansowy

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- omawiać rodzaje i funkcjonowanie kont rozrachunkowych
- definiować potrącenia o charakterze obowiązkowym
- określać zasady naliczania wynagrodzenia za czas urlopu i
- formułować treść operacji gospodarczych z udziałem kont rozrachunkowych
- przeprowadzać rozliczenia z US, ZUS
- sprawnie definiować różnice kursowe
- interpretować zapisy księgowe

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- omawiać konta rozrachunkowe
- kompletować dane do listy płac
- definiować wynagrodzenia za czas choroby i urlopu
- rozróżniać konta rozrachunkowe

- rozróżniać rozliczenia z instytucjami publicznoprawnymi
- w miarę swobodnie posługiwać się terminologią z zakresu rozrachunków

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- wymieniać konta rozrachunkowe z podziałem na różne kryteria
- posługiwać się terminologią z zakresu rozrachunków z wykorzystaniem podpowiedzi nauczyciela
- rozróżniać konta rozrachunkowe z wykorzystaniem podpowiedzi nauczyciela
- rozróżniać rozliczenia z instytucjami publicznoprawnymi z wykorzystaniem podpowiedzi nauczyciela

4. OBRÓT MATERIAŁOWY

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- swobodnie posługiwać się pojęciami z zakresu obrotu materiałowego
- definiować zapas i rozchód materiałów według różnych cen
- samodzielnie układać treść operacji gospodarczych od zakupu do sprzedaży materiałów
- podać miejsce każdego konta związanego z obrotem materiałowym w planie kont
- interpretować treść zapisów w rejestrach VAT sprzedaży i zakupu

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- definiować operacje gospodarcze związane z obrotem materiałowym na podstawie dokumentów
- definiować dokumentację obrotu materiałowego
- zinterpretować wynik ze sprzedaży towarów
- definiować odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów
- rozróżniać ceny ewidencyjne i określać ich konsekwencje

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- Wykazuje znajomość zasad wyceny materiałów
- Definiuje konto „rozliczenie zakupu”
- omówić pojęcia materiały w drodze i dostawy niefakturowane
- wymienić typową dokumentację obrotu materiałowego

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- definiować pojęcie materiałów, dokonywać ich klasyfikacji wymienić dokumentację obrotu materiałowego
- podać podstawowe konta służące do ewidencji obrotu materiałowego

5. AKTYWA TRWAŁE

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- swobodnie posługiwać się pojęciami z zakresu aktywów trwałych
- samodzielnie układać treść operacji gospodarczych związanych ze zmianami w stanie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji długoterminowych, obliczać i księgować wartość firmy
- samodzielnie układać operacje związane z leasingiem

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- definiować dokumentację księgową związaną ze zmianą w stanie środków trwałych
- definiować amortyzację metodą liniową i degresywną

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować poszczególne elementy aktywów trwałych
- definiować dokumentację księgową związaną ze zmianą w stanie środków trwałych
- formułować proste operacje gospodarcze związane ze zmianą środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji długoterminowych
- definiować wartość firmy

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- wymienić elementy aktywów trwałych w bilansie
- wymienić dokumentację księgową związaną ze zmianą w stanie środków trwałych
- wymienić operacje związane z likwidacją, sprzedażą, darowizną, niedoborem, nadwyżką środków trwałych
- zdefiniować pojęcie amortyzacji
- objaśnić pojęcie leasingu
- zdefiniować wartości niematerialne i prawne, należności długoterminowe

6. KOSZTY I ICH ROZLICZANIE

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- układać operacje gospodarcze związane z ewidencją kosztów w różnych układach
- dokonywać interpretacji na kontach księgowych
- dokonywać interpretacji zapisów związanych z ewidencją kosztów

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- charakteryzować układy ewidencyjne kosztów, poszczególne koszty rodzajowe i funkcjonalne z podawaniem przykładów
- określać zasady ewidencji kosztów
- wyjaśniać pojęcie rozliczeń międzyokresowych

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- charakteryzować układy ewidencyjne kosztów, poszczególne koszty rodzajowe i funkcjonalne
- formułować operacje gospodarcze związane z ewidencją kosztów

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- definiować pojęcie kosztu, wydatku
- wymieniać układy ewidencyjne kosztów oraz koszty układu rodzajowego i układu funkcjonalnego
- formułować proste operacje gospodarcze związane z ewidencją kosztów korzystając ze wskazówek nauczyciela

KLASA IV

1. KALKULACJA KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- układać treść operacji gospodarczych związanych z obrotem wyrobami gotowymi i dokonywać ich ewidencji

- definiować dowody obrotu wyrobami gotowymi
- interpretować zapisy księgowe
- definiować koszt wytworzenia w warunkach niepełnego wykorzystania zdolności produkcyjnych

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- zastosować metodę kalkulacji do obliczenia jednostkowego kosztu wytworzenia w danej jednostce
- sprawnie formułować treść operacji gospodarczych związanych z obrotem wyrobami gotowymi zarówno po koszcie planowanym jak i rzeczywistym

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- wymienić i scharakteryzować metody i rodzaje kalkulacji kosztu jednostkowego
- scharakteryzować daną metodę
- definiować jednostkowy koszt wytworzenia z wykorzystaniem danej metody zarówno przy pomocy wzoru, jak i tabeli kalkulacyjnej
- wymieniać dokumentację obrotu wyrobami gotowymi

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- wyjaśnić pojęcie kalkulacji
- wymienić metody i rodzaje kalkulacji kosztu jednostkowego
- podać zastosowanie danej metody
- definiować jednostkowy koszt wytworzenia z wykorzystaniem kalkulacji podziałowej prostej

2. OBROT WYROBAMI GOTOWYMI

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- układać treść operacji gospodarczych od przyjęcia produktów do magazynu do ich rozchodu
- interpretować odchylenia od cen ewidencyjnych
- interpretować wynik ze sprzedaży
- definiować zapas i rozchód według kosztu rzeczywistego i planowanego

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- rozróżniać ceny ewidencyjne w obrocie towarowym oraz podawać konsekwencje ich stosowania
- formułować treść operacji związanych z przyjęciem i sprzedażą wyrobów gotowych na podstawie dowodów
- zinterpretować wynik ze sprzedaży produktów

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- wypełniać podstawowe dokumenty obrotu produktami pracy
- definiować zysk metodą „od sta” i cenę sprzedaży
- omawiać elementy rejestru VAT zakupu i sprzedaży oraz deklaracji VAT - 7

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- definiować i klasyfikować produkty pracy
- wymieniać dokumentację związaną z obrotem produktami pracy
- wymieniać ceny stosowane w ewidencji produktami pracy
- podawać strukturę ceny sprzedaży
- określać przyczyny reklamacji

3. OBROT TOWAROWY

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych

- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- swobodnie posługiwać się pojęciami marża i VAT zarezerwowany
- definiować zapas i rozchód towarów według różnych cen
- samodzielnie układać treść operacji gospodarczych od zakupu do sprzedaży towarów
- podać miejsce każdego konta związanego z obrotem towarowym w planie kont

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- definiować operacje gospodarcze związane z obrotem towarowym na podstawie dokumentów
- zinterpretować wynik ze sprzedaży towarów
- definiować odchylenia od cen ewidencyjnych towarów
- rozróżniać ceny ewidencyjne i określać ich konsekwencje

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- wykazuje znajomość cen w zależności od szebla obrotu towarowego
- określić strukturę ceny detalicznej
- zdefiniować ceny i marże w zależności od przejętej podstawy
- zdefiniować konto „rozliczenie zakupu”

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- definiować pojęcia: obrót towarowy, towary
- wymienić rodzaje i formy obrotu towarowego
- wymienić rodzaje cen i marż
- podać podstawowe konta służące do ewidencji obrotu towarowego
- wymieniać podstawowe dokumenty obrotu towarowego

KLASA V

1. KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE I SPECJALNE

- **Ocena celująca:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi:

- wykorzystać wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych
- formułować problemy oraz dokonać analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi wprowadzanymi na bieżąco w ramach podstawy programowej

- **ocena bardzo dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- układać operacje związane z ewidencją zmian w kapitale podstawowym i samofinansowania w zależności od formy prawnej
- dokonywać interpretacji kont księgowych

- **ocena dobra:**

- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- układać treść typowych operacji związanych z ewidencją zmian w kapitale podstawowym i samofinansowania w zależności od formy prawnej
- układać treść typowych operacji związanych z ewidencją zmian na koncie kredyty bankowe
- układać treść typowych operacji związanych z ewidencją na koncie ZFŚS

- **Ocena dostateczna:**

- Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- dokonać klasyfikacji składników pasywów
- układać treść prostych operacji związanych z ewidencją zmian w kapitale podstawowym i samofinansowania
- omówić rodzaje kredytów w zależności od formy ewidencji
- omówić zasady tworzenia, zwiększania, wykorzystania ZFŚS

- **Ocena dopuszczająca:**

Uczeń potrafi:

- wymienić elementy pasywów w bilansie
- podać przyczyny zmian kapitału podstawowego i samofinansowania
- omówić pojęcie kredytu bankowego
- omówić zasady tworzenia i wykorzystania ZFŚS

2. ROZWIĄZYWANIE TESTÓW EGZAMINACYJNYCH. PRACA Z ARKUSZEM EGZAMINACYJNYM.

- **Ocena celująca:**

Udziela 100% poprawnych odpowiedzi w testach egzaminacyjnych

- **ocena bardzo dobra:**

Udziela od 90% do 99% poprawnych odpowiedzi w testach egzaminacyjnych

- **ocena dobra:**

Udziela od 76% do 89% poprawnych odpowiedzi w testach egzaminacyjnych

- **Ocena dostateczna:**

Udziela od 55% do 75% poprawnych odpowiedzi w testach egzaminacyjnych

- **Ocena dopuszczająca:**

Udziela od 40% do 54% poprawnych odpowiedzi w testach egzaminacyjnych